

„Jestem Polakiem – więc mam obowiązki polskie: (...) im szerszą stroną mego ducha żyję życiem zbiorowym narodu, tym jest mi ono droższe, tym większą ma ono dla mnie cenę i tym silniejszą czuję potrzebę dbania o jego całość i rozwój.

Jestem Polakiem – więc całą rozległą stroną swego ducha żyję życiem Polski, Jej uczuciami i myślami, Jej potrzebami, dążeniami i aspiracjami”.

Roman Stanisław Dmowski

– jeden z najważniejszych polityków polskich XX wieku. Uznawany za jednego z ojców niepodległej Polski. Lider i autorytet obozu Narodowej Demokracji. Był deputowanym do Dumy rosyjskiej, dyplomata, prezesem Komitetu Narodowego Polskiego, delegatem na konferencję pokojową w Paryżu, sygnatariuszem Traktatu Wersalskiego. W odrodzonej ojczyźnie przez krótki czas pełnił funkcję ministra spraw zagranicznych. Był cenionym i niezwykle wpływowym publicystą oraz autorem wielu książek. Przyjaciół rodziny Lutosławskich z Drozdowa.

Roman Stanisław Dmowski

(1864-1939)

“I am a Pole and therefore my duties are Polish: (...) The more vast the part of my soul immersed in the collective of the nation, the dearer and more valuable that life is to me, and the stronger my will to care for its entirety and development.

I am a Pole – therefore the all-embracing part of my soul is submerged in the life of my country, her feelings and thought, her needs, hopes, and aspirations.”

Roman Stanisław Dmowski

– leading Polish politician of the 20th century. Believed to be the founding father of independent Poland. Leader and authority of the National-Democratic Party. Deputy to the Russian Duma, diplomat, chairman of the Polish National Committee, delegate to the peace conference in Paris, signatory of the Treaty of Versailles. For a brief period, Minister of Foreign Affairs in newly independent Poland. Valued and extremely influential publicist and author of numerous books. Friend of the Lutosławskis of Drozdowo.

**Powiat
Łomżyński**

Tu zostaję!

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

„Żadna grupa, podobnie jak żadna jednostka, w stosunkach swych na zewnątrz nie może postępować z bezwzględną otwartością, lecz musi czyny swe miarkować według tego, jaki przewidziany skutek będą miały na innych”.

Wincenty Lutosławski

– ukończył gimnazjum w Mitawie (Łotwa), studiował w Rydze (Łotwa), Dorpacie (Estonia) i Paryżu (Francja). Profesor filozofii, zdobył uznanie na świecie za chronologiczne uporządkowanie Dialogów Platona. Zanim osiadł w kraju mieszkał i pracował m.in. w Hiszpani, Rosji i Francji. Głosił filozofię polskiego mesjanizmu narodowego. Wykładowca wielu uniwersytetów w Polsce i innych krajach europejskich. Był poliglota i publicystą. „Gdy mu we Lwowie odmówiono Sali wykładowej, potrafił wspiąć się na latarnię i wygłosić porywającą mowę o nieśmiertelności duszy i wolności woli (...)”. W czasie konferencji pokojowej w Paryżu opracowywał ekspertyzy dla delegacji polskiej i publikował w wielu językach artykuły broniące sprawy polskiej. Żonaty z Sofią Casanova Pérez Eguia de Lutosławski - cenioną poetką i pisarką hiszpańską.

Wincenty Lutosławski

(1863-1954)

“No group, just as no individual, can act with absolute openness in its relations with the outside world, but it has to moderate its actions according to what effect they will have on others.”

Wincenty Lutosławski

– graduated from the Gymnasium in Mittau (Latvia); attended university studies in Riga (Latvia), Tartu (Estonia), and Paris (France). Philosophy professor, recognised in the international scholastic community for suggesting a chronological order to Plato's Dialogues. Before settling in Poland, lived and worked i.a. in Spain, Russia, and France. Eulogised the philosophy of Polish national Messianism. Lecturer at numerous universities in Poland and other European countries. Polyglot and publicist. “When refused a lecturing hall in Lviv, he would climb a lamppost and deliver a captivating speech on the immortal soul and freedom of will (...).” During the peace conference in Paris, drafted expert opinions for the Polish delegation and published multilingual articles defending the Polish cause. Married to Sofia Casanova Lutosławska, eminent Spanish poet and writer.

**Powiat
Łomżyński**

Tu zostaję!

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

„Zawsze pamiętać będziemy o tym, że utrzymanie zdrowia moralnego i czystości moralnej w życiu narodowym jest celem wyższym, dla którego właśnie potrzebna jest wolność i niezależność, zapewniająca swoisty rozwój narodowi. I na tym też opieramy nadzieję i dumę, że zjednoczona Polska w rodzinie narodów pośród ludzkości będzie postacią świetlaną (...)”.

Ksiądz Kazimierz Lutosławski

– ukończył gimnazjum w Rydze (Łotwa), studiował w Zurychu (Szwajcaria), Londynie (Wielka Brytania) i Fryburgu (Szwajcaria). Patriota, ksiądz, erudyta, pedagog, publicysta, doktor medycyny, teologii i filozofii, działacz endecki, poseł na Sejm Ustawodawczy i Sejm RP I kadencji, główny autor Preambuły do Konstytucji z 17 marca 1921 r., świetny mówca, współtwórca harcerstwa polskiego, autor projektu Krzyża Harcerskiego. Dla wielu osób znany jako – Jan Zawada lub druh Szary. Podczas I Wojny Światowej członek organizacji niepodległościowych w Rosji i organizator przerzutu polskich żołnierzy na Zachód. Zmarł w wieku 44 lat w rodzinnym Drozdowie po ciężkiej szkarlatynie, którą zaraził się pełniąc posługę kapłańską.

Ksiądz Kazimierz Lutosławski

(1880-1924)

“We shall always bear in mind that preserving one’s moral health and moral purity in national life is a supreme goal, indeed requiring freedom and independence, securing true development to the nation. And such is our foundation for hope and pride that in the family of nations amongst humanity, Poland shall be a luminous being. (...)”.

Ksiądz Kazimierz Lutosławski

– graduated from the Gymnasium in Riga (Latvia); attended university studies in Zurich (Switzerland), London (United Kingdom), and Fribourg (Switzerland). Patriot, priest, erudite, pedagogue, publicist, doctor of medicine, theology, and philosophy; National Democracy activist; deputy to the Legislative Sejm of the Second Polish Republic and first-term Sejm of the Polish Republic; chief author of the Preamble to the Constitution of 17 March 1921, accomplished speaker, co-creator of the Polish scouting movement, author of the Polish Scouting and Guiding movement cross. Many knew him as father Jan Zawada or Master Szary. Died at 44 in his home town of Drozdowo after a grave bout of scarlet fever he contracted during ministry service.

**Powiat
Łomżyński**

Tu zostaję!

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

„(...) jest to i moim marzeniem, żeby na pracy rozumnej, ekonomicznej wyrosła też pewna działalność publiczna niepozbawiona istotnej wartości. Jestem o nią zazdrosny i modłę się o kierunek by ta działalność prowadziła do Królestwa Bożego a nie na manowce ambicji, próżności i zadowoleń osobistych – o co tak łatwo.”

Józef Lutosławski

– ukończył gimnazjum w Rydze (Łotwa), studia rolnicze w Zurychu (Szwajcaria), a studia polityczno-społeczne w Londynie (Wielka Brytania). Działacz polityczny i społeczny, filozof, narodowy demokrat, członek Ligi Narodowej i publicysta pism endeckich. W czasie I wojny światowej działał w Centralnym Komitecie Obywatelskim świadczącym pomoc polskim uchodźcom wojennym w Rosji. Był także zaangażowany w tworzenie polskich sił zbrojnych i przerzut żołnierzy na zachód. Jako "kontrrewolucjonista" został rozstrzelany przez bolszewików ze swoim bratem Marianem 5 września 1918 r. pod Moskwą. Ojciec słynnego kompozytora Witolda Lutosławskiego.

Józef Lutosławski

(1881-1918)

“(…) and this dream I have also – for wise and economic labour to breed public work, non-deprived of significant value. I am envious thereof, and praying for the good path, for such work to lead to the Kingdom of God rather than astray into the barren lands of personal ambition, vanity, and satisfaction – a road all too easy to follow.”

Józef Lutosławski

– graduated from the Gymnasium in Riga (Latvia); completed an agricultural degree in Zurich (Switzerland), and a political and social degree in London (United Kingdom). Political and social activist, philosopher, national democrat, National League member, publisher of a national democratic periodical. During World War One, worked for the Central Civic Committee providing assistance to Polish wartime refugees in Russia. Active in raising the Polish military, and transporting troops to the West. Considered a “counter-revolutionist,” executed with brother Marian by a bolshevik firing squad near Moscow on 5 September 1918. Father of world-famous composer Witold Lutosławski.

**Powiat
Łomżyński**

Tu zostaję!

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

„Jak siły nasze nie do nas wyłącznie,
a do kraju przede wszystkim należą,
tak nabyta wiedza obszerna czy
maluczka, nie naszą, a ogółu jest
własnością; z ogółem ją wedle sił
dzielić, uważam za obowiązek”.

Franciszek Dionizy Lutosławski

– ziemianin, doprowadził majątek
Lutosławskich do rozkwitu.
Absolwent Instytutu Agronomiczne-
go w Marymoncie, wprowadził
nowoczesne metody gospodarowania
i zbudował nowoczesny browar,
z którego piwo otrzymywało
najwyższe nagrody. Był fundatorem
kościół w Drozdowie. Ojciec
sześciu synów, których wykształcił
za granicą, stanowiąc dla nich
przykład inteligentnego i szlachetne-
go człowieka oraz pracowitego,
energicznego ziemianina. Działacz
Towarzystwa Rolniczego, aresztowa-
ny podczas Powstania Styczniowego.

Franciszek Dionizy Lutosławski

(1830-1891)

„Just as our forces not truly ours, but the nation's chiefly are – thus we owe any knowledge gained, be it vast or be it minute, not to ourselves, but to the community; I consider it my true duty – to share it with the public, as long as my bodily strength allows me to”.

Franciszek Dionizy Lutosławski

– landowner, raised the Lutosławski estate to strength and prosperity. Graduate of the Agronomic Institute of Marymont, introduced modern land administration and management methods to the estate, and built a brewery, its brews winning numerous top awards. Founder of the church in Drozdowo. Father to six sons he educated abroad, remaining a role model to them as an intelligent and noble man, and industrious and energetic landowner. Active in the Agricultural Society, arrested during the January Uprising.

**Powiat
Łomżyński**

Tu zostaję!

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

„Konieczne jest zaszczepienie w ludziach poczucia słuszności w ocenie tego, co było, tzn. w ocenie historii naszej Ojczyzny, tudzież w ocenie przodków własnego rodu. O zrozumienie obowiązku interesowania się własną przeszłością – poprzez pokolenia, z którymi osobiście jesteśmy związani.“

Jan Chryzostom Lutosławski

– ukończył gimnazjum w Mitawie (Łotwa), studiował w Rydze (Łotwa), Lipsku i Halle (Niemcy), doktor nauk rolniczych. Po studiach praktykował w Drozdowie i swoim majątku Pączkowizna (dzisiejsze Czaplice k. Łomży). W 1909 r. przeniósł się do Warszawy, do pracy w redakcji Gazety Rolniczej. Wkrótce został redaktorem naczelnym. Zajmował się polityką agrarną, bronił etosu ziamiańskiego i obszarniczego systemu gospodarowania na wsi. W czasie I wojny światowej działacz Centralnego Komitetu Obywatelskiego w Rosji. Po II wojnie światowej zainicjował badania fizjografii rolniczej Ziem Odzyskanych.

Jan Chryzostom Lutosławski

(1875-1950)

“It is necessary to instigate a public sense of rightness in evaluating the past, that is the history of our Homeland, and that of one’s own ancestors. We carry a duty of interest in our own past – across generations we are personally conjoined with.”

Jan Chryzostom Lutosławski

– graduated from the Gymnasium in Mittau (Latvia); attended university studies in Riga (Latvia), Leipzig and Halle (Germany), doctor of agricultural sciences. Having completed university studies, practiced agriculture in Drozdowo and on his own estate, Pączkowizna (today: Czaplice near Łomża). Moved to Warsaw in 1999 to join the editorial staff of Gazeta Rolnicza (Agricultural Gazette). Shortly thereafter promoted to editor in chief. Focused on agricultural policy, protected the landowners’ ethos and related form of land and estate management. Active in the Central Civic Committee in Russia during World War One. Initiator of agricultural physiography research on so-called Recovered Territories after World War Two.

**Powiat
Łomżyński**

Tu zostaję!

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

„Prawdą, że jest to wada wrodzona Polakom, że to co obce, to dobre i dla tej też przyczyny u nas nic dobrego być nie może. Więc wy się młodzi doskonalcie, abyście pokazali, że Polacy umieją myśleć i zdrowo myśleć bez pożyczania myśli u obcych.”

Wincenty Jakub Lutosławski

– syn ziemianina wywodzącego się z powiatu piotrkowskiego – Franciszka Lutosławskiego i Antoniny z Burskich, dziedziczki Drozdowa. Absolwent Szkoły Prawa i Administracji. Choć zmagał się z brakiem gotówki i słabym zdrowiem, z zamiłowaniem gospodarował w Rembielinie, a po ślubie z Józefą Grabowską – w Drozdowie, gdzie do 1855 roku zarządzał Drozdowem Górnym. Miał czworo dzieci, m.in. Franciszka, dziedzica Drozdowa, który doprowadził majątek do rozkwitu. Był szczerym patriotą i ogromnie dbał o wykształcenie swych dzieci.

Wincenty Jakub Lutosławski

(1793-1855)

“It is fully truthful that this remains an inherent Polish trait – whatever is foreign is seen as sound, which is also why nothing good can ever come of it. Therefore, you young people should continue improving yourselves to show and prove that Poles are capable of thinking, and thinking well, without any need to reach for foreign thought.”

Wincenty Jakub Lutosławski

– son of Franciszek, landowner from the Piotrków county, and Antonina née Burska, heiress of Drozdowo. Graduate of the Law and Administration College. While struggling with cash shortage and poor health, passionate about managing the Rembielin estate. Upon marriage to Józefa Grabowska, he was also made administrator of Drozdowo Górne in Drozdowo, managing the estate until 1855. Fathered four children, including Franciszek, heir to Drozdowo, who brought the estate to strength and prosperity. True patriot, cared greatly about his children's education.

**Powiat
Łomżyński**

Tu zostaję!

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

– ukończył gimnazjum w Mitawie (Łotwa), a studia rolnicze w Halle (Niemcy). Po śmierci ojca administrował rodzinnym majątkiem w Drozdowie w imieniu wszystkich braci, zajmując się gospodarstwem rolnym i przetwórstwem. Działał społecznie na szeroką skalę: zorganizował Syndykat Rolniczy Łomżyński, stał na czele Łomżyńskiego Oddziału Banku Ziemiańskiego i Łomżyńskiego Oddziału Związku Ziemian. Był jednym z założycieli i kuratorów Szkoły Handlowej w Łomży z polskim językiem wykładowym. W Drozdowie utworzył tzw. ochronkę, w której prowadzono nielegalne wówczas nauczanie dzieci w języku polskim.

*Stanisław Kostka
Mariusz Lutosławski*

Stanisław Kostka Mariusz Lutosławski

(1864-1937)

– graduated from the Gymnasium in Mittau (Latvia), and agricultural university studies in Halle (Germany). Managed the family estate in Drozdowo on behalf of all brothers after their father's death, focusing on agricultural production and processing. Large-scale social activist, organised the Agricultural Syndicate of Łomża, headed the Landowners' Bank (Bank Ziemiański) Branch in Łomża, and the Łomża Chapter of the Landowners Association. One of the founding fathers and supervisors of the School of Commerce in Łomża, with Polish as the language of instruction. Founded a day care centre for young children in Drozdowo, where children were taught in the Polish language, a solution illegal at the time.

**Powiat
Łomżyński**

Tu zostaję!

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

„Jak wszyscy Lutosławscy niewielkiego wzrostu, ale wielkiego ducha, był wybitnie inteligentny, wesoły i dowcipny, bardzo muzykalny, ślicznie śpiewał i grał na fortepianie, był szalenie towarzyski i świetnie gotował.”

Marian Józef Lutosławski

– ukończył gimnazjum w Dorpacie (Estonia), dyplom inżyniera mechanika uzyskał w Rydze (Łotwa), a inżyniera elektryka w Darmstadt (Niemcy). Wykładał elektrotechnikę oraz prowadził własne biuro projektowe. Był pionierem elektryfikacji i żelbetnictwa (przykładowe inicjatywy: pierwsza w kraju elektrownia napędzana silnikiem Diesla dla zespołu hotelu Bristol, zainicjował wykorzystanie pali żelbetonowych przy budowie mostu Poniatowskiego w Warszawie). Wybitny działacz społeczny i polityczny – członek wielu stowarzyszeń, rad i komisji. Organizator placówek oświatowych. Członek Ligi Narodowej i Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego, współpracownik R. Dmowskiego. Podczas I wojny światowej działacz organizacji niepodległościowych w Rosji. Jako "kontrrewolucjonista" został rozstrzelany przez bolszewików ze swoim bratem Józefem 5 września 1918 r. pod Moskwą.

Marian Józef Lutosławski

(1871-1918)

“Like all the Lutosławskis, short in height yet great in spirit, intelligent, cheerful, and witty, greatly talented musically, sang and played the piano beautifully, wonderfully sociable, and a masterful cook.”

Marian Józef Lutosławski

– graduated from the Gymnasium in Tartu (Estonia), awarded a mechanical engineering degree in Riga (Latvia), and electrical engineering degree in Darmstadt (Germany). Taught electrotechnology and operated his own design studio. Pioneer of electrification and reinforced concrete technology (sample initiatives: first Diesel-powered electric plant for the Hotel Bristol complex in Warsaw, mastermind behind the concept of using reinforced concrete pillars as part of the project to construct the Poniatowski Bridge in Warsaw). Eminent social and political activist – member of multiple associations, councils and commissions. Organiser of educational facilities. National League and National-Democratic Party member, Roman Dmowski’s co-worker. Active in independence-fostering organisations in Russia during World War One. Considered a “counter-revolutionist”, executed with brother Józef by a bolshevik firing squad near Moscow on 5 September 1918.

**Powiat
Łomżyński**

Tu zostaję!

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

„Przyjęła rolę ambasadora kultury poniżanego narodu, któremu połowa świata odmawiała oczywistych praw do istnienia.”

***Sofia Casanova Pérez Eguia
de Lutosławski***

– żona Wincentego Lutosławskiego, hiszpańska poetka, pisarka, dziennikarka. Wydała ponad 800 artykułów, w większości w „ABC” i w „Blanco y Negro” oraz kilkanaście powieści i nowel w języku hiszpańskim, przełożyła „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza na język hiszpański. Udekorowana została Wielką Wstęgą Alfonsa XII oraz Krzyżem de Beneficencia. Była honorowym członkiem Królewskiej Akademii Gallega. Opisywała sytuację Polaków w czasie obydwu wojen. Przeprowadziła w Petersburgu wywiad z Trockim. Ukochała Polskę, która była jej drugą Ojczyzną – na podstawie bardzo świadomego wyboru. Po rozstaniu z Wincentym, gdy mogła osiąść w Hiszpanii stwierdziła w odniesieniu do swoich córek „(...) dziewczynki są Polkami i powinny wychowywać się w Polsce.”. W okresie międzywojennym zamieszkała w Warszawie, gdzie później wraz z całą rodziną włączyła się w działalność Armii Krajowej. Po II Wojnie Światowej osiadła w Poznaniu, gdzie jest pochowana.

Sofia Casanova Pérez Eguia de Lutosławski

(1861-1958)

“Assumed the role of an ambassador of culture for a humiliated nation, whom half the world refused evident rights to autonomous existence.”

– wife of Wincenty Lutosławski; Spanish poet, writer, and journalist. Published more than 800 articles, primarily in the “ABC” and “Blanco y Negro” periodicals, and over a dozen novels and short stories in Spanish. Translator of Henryk Sienkiewicz’s “Quo Vadis” into the Spanish language. Decorated with the Venerable Sash of Alphonsus XII, and the Cross de Beneficencia. Honorary member of the Royal Galician Academy. Her writings include descriptions of the Polish circumstances during both wars. Interviewed Trotsky in Petersburg. Fell in love with Poland, her other homeland, through extraordinarily conscious choice. Upon separation with Wincenty and presented with an option to settle in Spain, she said, referring to her daughters, “(...) the girls are Poles and should be raised in Poland.” Moved to Warsaw between the wars; this is also where she joined her entire family in Home Army work. After World War Two, settled in Poznań, where she was interred.

**Powiat
Łomżyński**

Tu zostaję!

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych